

**Kúria
ítélete**

Az ügy száma: Bfv.III.857/2023/10.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Varga Eszter, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró
Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2024. július 9.

Az ügy tárgya: vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntette

Terhelt(ek): terhelt

Első fok: Nyíregyházi Törvényszék, 8.B.144/2021/38., ítélet,
tárgyalás, 2022. május 16.

Másodfok: Debreceni Ítéltábla, Bf.III.436/2022/9., végzés,
nyilvános ülés, 2022. szeptember 21.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Nyíregyházi Törvényszék 8.B.144/2021/38. számú ítéletét és a Debreceni Ítéltábla Bf.III.436/2022/9. számú végzését megváltoztatja.

A terheltet a vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntette [Btk. 295. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmenti.

A terhelttel szemben a próbára bocsátás és a 15.000.000 (tizenötmillió) forint vagyonek Kobzás alkalmazását mellőzi.

Elrendeli a terhelt által megfizetett 15.000.000 (tizenötmillió) forint vagyonek Kobzásnak és a 8.420 (nyolcezer-négyszázhusz) forint bűnügyi költségnek a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori kamatával emelt visszatérítését a terhelt részére.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

I.

[1] A Nyíregyházi Törvényszék a 2022. május 16. napján kihirdetett 8.B.144/2021/38. számú ítéletével a terheltet hatósági eljárásban elkövetett vesztegetés büntette [Btk. 295. § (1) bekezdés] miatt 3 évre próbára bocsátotta és 15.000.000 millió forint erejéig vagyonek Kobzást rendelt el vele szemben. Rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2022. szeptember 21. napján meghozott Bf.III.436/2022/9. számú végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[3] A jogerős, ügydöntő határozattal megállapított tényállás a következő:

– a terhelt fia 2010. január 30. napján kötött házasságot a feleségével, mely házasságból két gyermekük született, 2012. március 23. napján és 2014. december 9. napján. A terhelt fia családjával szüleinél, a terheltnél éltek az ingatlanon.

– A terhelt fia 2019. március 19. napjától kezdte meg letölteni a Nyíregyházi Törvényszék 6.B.466/2016/28. számú ítéletével – mely a Debreceni Ítéltábla Bf.I.561/2018/6. számú végzésével 2018. november 19. napján emelkedett jogerőre – kiszabott 5 év börtön fokozatú szabadságvesztés büntetését. Felesége 2019. november 18. napján két gyermekével együtt a terhelttől és feleségétől elköltözött. A nagyszülők ezt sérelmezték, ők szerették volna a gyermekeket nevelni.

- A terhelt házastársa 2019. november 29. napján nagyszülői kapcsolattartás szabályozása iránt terjesztett elő kérelmet a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Járási Hivatal Szociális és Gyámhivatalánál.
- Ugyanezen a napon a terhelt fia képviselőjében eljáró ügyvéd is kérelmet terjesztett elő a szülői felügyeleti jog szabályozása és kapcsolattartás körében, melyben elsődlegesen kérte a közös szülői felügyelet megállapítását azzal, hogy a gyermekek tartózkodási helyeként a terhelt fia, és egyben az apai nagyszülők lakóhelyét jelöljék meg. Másodlagosan kérte, hogy a gyámügyi hatóság a terhelt fia és házastársa szülői felügyeleti jogát szüneteltesse, és nevezze ki a gyermekek gyámjául a terhelt házastársát, a gyermekek tartózkodási helyeként a terhelt házastársának mindenkori lakóhelyét jelölve ki. Harmadlagosan kérte, hogy a hatóság biztosítsa az apai nagyszülők részére a kapcsolattartást a terhelt házastársa által előterjesztett kérelemnek megfelelően.
- A kérelmek alapján a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Járási Hivatalánál Sz-03/32/10091/2019. számon indult közigazgatási hatósági eljárás, amelyről a hatóság értesítést, valamint 2019. december 18. napjára szóló tárgyalásra idézést bocsátott ki a terhelt házastársa és a terhelt fiának felesége részére. Az idézések 2019. december 4. napján lettek kézbesítve.
- 2019. december 9. napján a terhelt házastársa telefonon arra kérte a fiának a feleségét, hogy másnap menjen be a család által üzemeltetett presszóba, ahol korábban dolgozott, hogy átvegye a fizetését, valamint az apósa beszélni szeretne vele.
- A terhelt fiának a felesége 2019. december 10. napján 9 óra körüli időben a kérésnek eleget tett, és felkereste a presszóban a terheltet. A találkozás során a terhelt 15.000.000 forintot ígért neki azért, hogy a megindult hatósági eljárásban úgy nyilatkozzon, lemond a gyermekek szülői felügyeletének, nevelésének jogáról a javukra. A terhelt fiának a felesége a terhelt ajánlatát visszautasította, majd a presszót elhagyta. Ekkor a mobiltelefonján a hangrögzítőt elindítva visszament a presszóba, megkérdezve a terheltet, hogy jól értette-e az előbbi ajánlatát. Ekkor a terhelt az ajánlatát ismételten megerősítette, melyet a fiának a felesége ismételten elutasított, és az üzlethelyiséget elhagyva a rendőrkapitányságon ugyanezen napon 10 óra 40 perckor feljelentést tett.
- A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Járási Hivatalánál indult eljárás – megismételt eljárást követően – 2020. december 11. napján kelt Sz-03/32/0023255/2020. számú határozatával zárult.
- A hatósági eljárással párhuzamosan a Fehérgyarmati Járásbíróságon 2020. február 19. napján a terhelt fiának a felesége és a terhelt fia peres felek között házasság felbontása és járulékos kérdésekben polgári peres eljárás indult 13.P.20.062/2020. számon. A polgári peres eljárásban a felek a 2020. október 19. napján megtartott tárgyaláson a bíróság által jóváhagyott egyezséget kötöttek, melyben foglaltak szerint a terhelt fiának a felesége és a terhelt fia közös gyermekeik szülői felügyeleti jogát a terhelt fia büntetés-végrehajtási intézetből történő szabadulásáig a terhelt fiának a felesége kizárólagosan gyakorolja, a terhelt fia szabadulását követően közösen gyakorolják. A gyermekek mindenkori lakó- és tartózkodási helye a terhelt fia feleségének a mindenkori lakó- és tartózkodási helye. Az egyezségben a felek megállapodtak továbbá mind az általános, mind az időszakos kapcsolattartás módjában és idejében.
- A Fehérgyarmati Járásbíróság a 2020. december 2. napján kelt és ugyanaznap jogerőre emelkedett 13.P.20.062/2020/31. sorszámú ítéletével a terhelt fia feleségének és a terhelt fiának a házasságát felbontotta.

II.

[4] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és a (2) bekezdés a) és d) pontja szerinti okból felmentés érdekében.

[5] Indokai szerint az irányadó tényállásban írt azon ajánlat, hogy a terhelt 15.000.000 forintot ígért a fia feleségének azért, hogy a megindult hatósági eljárásban úgy nyilatkozzon, hogy lemond gyermekei szülői felügyeletének, nevelésének jogáról, nem valósítja meg a Btk. 295. §-ában írt bűncselekményt. E törvényhely szerint a hatóság előtti törvényes jog (kérelem, nyilatkozat, észrevétel stb.) megvonására, mellőzésére irányuló ajánlat a bűncselekmény.

[6] A megindult gyámhatósági eljárásban a szülői felügyeleti joggal kapcsolatos egyetlen kérelem, amely a gyermekek édesapjának elsődleges kérelme, a közös szülői felügyeleti jog megállapítása volt. A kizárólagos felügyeleti jogról való lemondásra irányuló kérelem/egyezségi ajánlat a magyar jogrendszerben nem bűncselekmény.

[7] A hatóság előtti törvényes jog megvonására, mellőzésére irányuló ajánlat az irányadó tényállás alapján nem történt.

[8] Kifejtette továbbá, hogy az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes. Ugyanis a kizárólagos szülői felügyeletről való lemondás nem azonos a hatóság előtti törvényes jog megvonásával. A szülői felügyelet nem tekinthető hatóság előtti törvényes jognak. Ezért az ítélet indokolásában megjelölt elkövetési magatartás nem bűncselekmény.

[9] Az elsőfokú ítélet rendelkező része akkor lenne összhangban az indokolással, ha az indokolás megjelöli, hogy melyik hatóság előtti törvényes jog megvonására irányult az ajánlat, és megjelöli, hogy az a valóságban hogyan realizálódott.

[10] Álláspontja szerint az eljáró bíróság a határozatát joghatóság hiányában hozta meg. A szülői felügyeleti jog, kapcsolattartás, tartásdíj iránt folyamatban lévő jogvitában az egyezségi ajánlat jogszerűségéről a polgári bíróság dönthet.

[11] Hivatkozott arra, hogy utóbb a felek között a bíróság előtt a vitás kérdések – gyermekfelügyelet, tartásdíj, kapcsolattartás – egyezség útján rendeződtek.

[12] Mindezek alapján indítványozta a terhelt bűncselekmény hiányában történő felmentését.

[13] A Legfőbb Ügyészség BF.1083/2023/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta.

[14] Kifejtette, hogy a magyar büntető joghatósággal kapcsolatos rendelkezéseket a Btk. 2-3. §-ai tartalmazzák. A Btk. 3. § (1) bekezdés a) pont akként rendelkezik, hogy a magyar büntetőtörvényt kell alkalmazni a belföldön elkövetett bűncselekményre.

[15] Figyelemmel ezen jogszabályi rendelkezésekre, valamint az alapügy tárgyát képező cselekményre, fel sem vetődhet az, hogy a cselekmény elbírálása ne tartozott volna a magyar büntető joghatóság körébe.

[16] Indokai szerint a terhelt a cselekmény elkövetésekor tudta azt, hogy menye a gyermekei felletti szülői felügyeleti jogáról nem kíván lemondani, gyermekeit maga kívánja nevelni, az ő lakóhelyüktől eltérő, más lakóhelyen. A terhelt éppen ezért ígérte a 15.000.000 forintot a fia feleségének, azzal a céllal, hogy rávegye arra, hogy a megindult hatósági eljárásban mondjon le a szülői felügyeleti jogáról.

[17] A szülői felügyeletet alkotó jogokat a Ptk. 4:146. § (2) bekezdése tölti meg tartalommal. A kiskorú gyermekre kiható ezen jogintézménnyel való, hatósági eljárásban történő lemondás céljára jogtalan előny ígérese maradéktalanul megvalósítja a bűncselekmény törvényi tényállási elemeit.

[18] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a Be. 662. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn.

[19] A terhelt védője az ügyészi átiratban foglaltakra tett észrevételében hivatkozott arra, hogy a gyámhatósági eljárásban senki nem terjesztett elő olyan kérelmet, hogy a nagyszülők számára biztosítsanak szülői felügyeleti jogot, így valójában a terhelt ítéletben rögzített ajánlatának semmi köze nincs a gyámhatósági eljáráshoz. Az ítélet nem tartalmaz olyan tényállítást, hogy a terhelt fiának a felesége egy hatóság előtti jog érvényesítésével kapcsolatos jogáról kellett lemondjon.

[20] Álláspontja szerint nem értelmezhető azon kitétel, hogy „szülői felügyelet változatlan fenntartása iránti igény”, polgári peres eljárásban sem lehet ilyen igényt előterjeszteni; a felügyeleti jog közös vagy kizárólagos megállapítását lehet kérni a bíróságtól. Ha a szülői felügyeleti jogot a Ptk. szabályozza, akkor az törvényes jog, nem pedig hatóság előtti törvényes jog, mivel ez utóbbi eljárásjogi kategória. A tényállás szerinti „nyilatkozzon” és a „ne gyakorolja” egymással ellentétes jelentéstartalmat hordoznak.

[21] Az ajánlat tételének idején kizárólag a gyámhatósági eljárás volt folyamatban, amely csak a nagyszülői kapcsolattartást érintette, a felügyeleti jogot és gyám kirendelését nem, tehát nem is volt olyan eljárás, amely bűncselekmény alapjául szolgálhatna.

[22] Kifogásolta, hogy az ügyészség iratellenes megállapításokat tett, ugyanis a tényállás nem tartalmaz olyan megállapítást, miszerint a terhelt a cselekmény elkövetésekor tudta azt, hogy a menyé a szülői felügyeleti jogáról nem kíván lemondani.

III.

[23] A terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa az alábbiak szerint alapos.

[24] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[25] A felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. Felülvizsgálati eljárásban a Be. 659. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállított tényállás az irányadó.

[26] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vitatható. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[27] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, amennyiben a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.

[28] A Btk. 295. § (1) bekezdése szerint, aki azért, hogy más a bírósági, választottbírósági vagy hatósági eljárásban törvényes jogait ne gyakorolja, vagy kötelezettségeit ne teljesítse, neki vagy rá tekintettel másnak jogtalan előnyt ad vagy ígér, vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntetett követi el.

[29] A vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban bűncselekményének védett jogi tárgya a bírósági, választottbírósági és a hatósági eljárások szabályos, jogellenes befolyásolástól mentes működése azon keresztül, hogy az eljárás valamennyi szereplője jogellenes befolyásolástól mentesen gyakorolhassa jogait, illetve teljesíthesse kötelezéseit.

[30] Elkövetési tárgya tényállási elemként nincs meghatározva, az ott szereplő jogtalan előny bármi lehet, így vagyoni és személyes jellegű is, a lényege, hogy az elkövetőt vagy rá tekintettel más a korábbinál kedvezőbb helyzetbe juttasson.

[31] A bűncselekmény elkövetési magatartása az előny adása vagy ígérése. Ennek a célja az, hogy aki kapja, az az adott eljárásbeli jogosítványával ne éljen, a kötelezettségeit ne teljesítse. Az előnyt a passzív vesztegetőnek, vagyis annak, akinek a bírósági, választottbírósági vagy más hatósági eljárásban törvényes jogai vagy kötelezettségei vannak, vagy rá tekintettel másnak kell adni, illetve ígérni. Az eljárás bármilyen bíróság, választottbíróság, vagy más hatóság előtt folyamatban lévő eljárás lehet.

[32] A bűncselekmény elkövethető nemcsak a már folyamatban lévő eljárással kapcsolatban, hanem az eljárás megindulása előtt is, ha az olyan jogra vagy kötelezettségre vonatkozik, amely már az eljárás formális megindulása előtt is megilleti vagy terheli a megvesztegetettet.

[33] A jogerős, ekként a felülvizsgálatban irányadó tényállás egyértelműen tartalmazza, hogy:

– a terhelt házastársa 2019. november 29. napján nagyszülői kapcsolattartás szabályozása iránt terjesztett elő kérelmet a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Járási Hivatal Szociális és Gyámhivatalánál.

– Ugyanezen a napon a terhelt fia képviseletében eljáró ügyvéd is kérelmet terjesztett elő a szülői felügyeleti jog szabályozása és a nagyszülői kapcsolattartás körében, melyben elsődlegesen kérte a közös szülői felügyelet megállapítását azzal, hogy a gyermekek tartózkodási helyeként a terhelt fia, és egyben az apai nagyszülők lakóhelyét jelöljék meg. Másodlagosan kérte, hogy a gyámügyi hatóság a terhelt fia és házastársa szülői felügyeleti jogát szüneteltesse, és nevezze ki a gyermekek gyámjává a terhelt házastársát, a gyermekek tartózkodási helyeként a terhelt fiának édesanyja mindenkori lakóhelyét jelölve ki. Harmadlagosan kérte, hogy a hatóság biztosítsa az apai nagyszülők részére a kapcsolattartást a terhelt házastársa által előterjesztett kérelemnek megfelelően.

– A kérelmek alapján a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Járási Hivatalánál Sz-03/32/10091/2019. számon indult közigazgatási hatósági eljárás, amelyről a hatóság értesítést, valamint 2019. december 18. napjára szóló tárgyalásra idézést bocsátott ki a terhelt házastársa és a terhelt fiának a felesége részére.

– A terhelt fiának a felesége 2019. december 10. napján 9 óra körüli időben felkereste a presszóban a terheltet. A találkozás során a terhelt 15.000.000 forintot ígért neki azért, hogy a megindult hatósági eljárásban úgy nyilatkozzon, lemond a gyermekek szülői felügyeletének, nevelésének jogáról a javukra.

– A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Járási Hivatalánál indult eljárás – megismételt eljárást követően – 2020. december 11. napján kelt Sz-03/32/0023255/2020. számú határozatával zárult.

– A hatósági eljárással párhuzamosan a Fehérgyarmati Járásbíróságon 2020. február 19. napján a terhelt fiának a felesége és a terhelt fia peres felek között házasság felbontása és járulékos kérdésekben polgári peres eljárás indult 13.P.20.062/2020. számon. A polgári peres eljárásban a felek a 2020. október 19. napján megtartott tárgyaláson bíróság által jóváhagyott egyezséget kötöttek.

[34] A jogerős tényállás szerint tehát a terhelt házastársának (mint a gyermekek nagyszülője) 2019. november 29-i kérelme folytán a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Járási Hivatal Szociális és Gyámhivatalánál nagyszülői kapcsolattartás szabályozása tárgyában indult eljárás SZ-03/32/10091/2019. számon.

[35] Ezen eljáráshoz kapcsolódóan terjesztett elő kérelmet a terhelt fia, melyben a nagyszülői kapcsolattartás iránti kérelemnek megfelelő döntést kért a hatóságtól, valamint a szülői felügyeleti jog megállapítása, illetve szüneteltetése iránt is terjesztett elő kérelmet.

[36] A Ptk. 4:167. §-a szabályozza a szülői felügyelet gyakorlásának bírósági rendezését. Az (1) bekezdés szerint a különélő szülők megállapodásának hiányában – kérelemre vagy a gyermek érdekében hivatalból – a bíróság dönt arról, hogy a szülői felügyeletet melyik szülő gyakorolja.

[37] A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 18. § (1) bekezdése szerint, ha az együtt élő szülők a szülői felügyelet közös gyakorlása körébe tartozó kérdésekben nem tudnak megegyezésre jutni, a Ptk. 4:166. § alapján a gyámhivatal döntését a lelkiismereti és vallásszabadság körébe tartozó kérdés kivételével bármelyik szülő kérheti.

[38] Következésképpen megállapodás hiányában a szülői felügyeleti jog megállapítása, megváltoztatása, megszüntetése és annak visszaállítása kérdésében a bíróság jogosult dönteni, a gyámhatóság nem.

[39] A Ptk. 4:181. § (1) bekezdés második mondata alapján, ha házassági vagy a szülői felügyelet rendezése iránti per nincs folyamatban, a kapcsolattartásról a szülők megegyezésének hiányában a gyámhatóság dönt. A Ptk. 4:179. § (1) bekezdése, valamint a Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése szerint a kapcsolattartásra a nagyszülő is jogosult.

[40] Az iratok alapján megállapítható, hogy a tényállásban rögzített közigazgatási hatósági eljárás a nagyszülői kapcsolattartás tárgyában indult, mely eljárásban meghozott Sz-03/32/0023255/2020. számú határozat a nagyszülői kapcsolattartás tárgyában döntött is.

[41] Kétségtelen, hogy a tényállás szerint 2020. február 19. napján a terhelt fiának felesége és a terhelt fia között házasság felbontása és járulékos kérdésekben polgári peres eljárás indult a Fehérgyarmati Járásbíróságon.

[42] Ugyanakkor a tényállásban nincs arra vonatkozóan megállapítás, hogy a terhelt és fiának felesége között 2019. december 10-én történt beszélgetés bármilyen oksági kapcsolatban lenne a közigazgatási hatósági eljárás megindulását követően 3 hónappal később indult polgári peres eljárással.

[43] Erre nézve a tényállás semmilyen tény, körülményt nem rögzít, és ilyen a vádiratban sem szerepelt.

[44] Épp ellenkezőleg, a ténymegállapítás arra vonatkozó, hogy a terhelt az ajánlatát fiának felesége felé arra vonatkozóan tette, hogy a megindult gyámhivatali hatósági eljárás során nyilatkozzon úgy, hogy „lemond a javukra a szülői felügyeleti jogáról”.

[45] Ehhez képest az előzőekben kifejtettek szerint a gyámhivatal előtti hatósági eljárás tárgya csak a nagyszülői kapcsolattartás iránti kérelem volt.

[46] Másrészről a tényállás [12] bekezdése rögzíti, hogy a polgári peres eljárásban a terhelt fiának felesége és a terhelt fia egyezséget kötött, melyben foglaltak szerint a terhelt fiának felesége és a terhelt fia közös gyermekeik szülői felügyeleti jogát az apa büntetés-végrehajtási intézetből történő szabadulásáig az anya kizárólagosan gyakorolja, majd az apa szabadulását követően közösen gyakorolják.

[47] A hivatkozott rendelkezésekből következően a gyámhatósági eljárás a terhelt fia és felesége szülők közös gyermekeinek szülői felügyeleti – közös vagy külön gyakorolandó – joga kérdésében nem dönthetett, nem is döntött; erre polgári peres eljárás során a bíróság volt jogosult, mint ahogyan azt később, a peres felek egyező akarata alapján meg is tette.

[48] A gyámhatóság előtt tehát a terhelt fiának a felesége szülői felügyeleti jogára vonatkozóan érvényes jognyilatkozatot nem is tehetett, sem „lemondás”, sem „változatlan fenntartás kérése” formájában.

[49] Nincs tehát jelen ügyben e hatósági eljárásnak olyan anyagi jogi tartalma, eljárásjogi kerete (nyilatkozat megtétele), amelyben az eljárásjogi jogosultság nem gyakorlását, kötelezettség nem teljesítését a büntetőjog szankcionálhatná. A tényállásszerűség megvalósulásához szükséges védett jogi tárgy sérelme ugyanis hiányzik.

[50] Kétségtelen, hogy a különböző bírósági, hatósági eljárásokban az érintett anyagi jogi kérdések eldöntése különböző eljárási cselekvések, nyilatkozatok révén, az adott eljárásrend keretei között realizálódik. Ennek során az állampolgárok törvényes jogaikat gyakorolják, kötelezettségeiket teljesíteni kötelesek.

[51] A kifejtettekből következően a hatósági eljárásban elkövetett vesztegetés bűncselekményének védett jogi tárgya alapjául szolgáló hatósági eljárás, amelyben ilyen jogot vagy kötelezettséget – jelen ügyben a szülői felügyeleti jog kérdésében érdemi nyilatkozat megtétele – gyakorolni lehetne, hiányzik. Ennek hiányában a tényállás szerinti felajánlott összeggel a terhelt jogtárgysértést nem valósított meg.

[52] Törvényt sértett tehát az eljárási bíróság, amikor a terhelt büntetőjogi felelősségét vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntetőben [Btk. 295. § (1) bekezdés] megállapította.

[53] A felülvizsgálati indítványban megjelölt, a rendelkező rész és az indokolás ellentétes volta a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti felülvizsgálati ok.

[54] A Be. szerint feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető eljárási szabálysértést – egyben felülvizsgálati okot – az indokolás egyetlen hibája valósíthat meg, nevezetesen, ha az ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes [Be. 608. § (1) bekezdés f) pont].

[55] A Be. 451. § (5) bekezdése értelmében a határozat részét képező indokolás a bíróság által megállapított, a döntése alapjául szolgáló, jelentős tényeket és körülményeket, valamint a határozat alapjául szolgáló jogszabályokat tartalmazza.

[56] Eljárási szabálysértés megállapítását csak az eredményezi, ha az ellentét a büntetőjogi főkérdések – a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása – tekintetében áll fenn a rendelkező rész és az indokolás között.

[57] A jogerős ítélet rendelkező részének és indokolásának feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető eljárási szabálysértésként értékelhető ellentétére azonban ténylegesen az indítványozó sem hivatkozott.

[58] Az indítvány csupán felhívja ezen felülvizsgálati okot, az indokolása ugyanakkor nem áll azzal összefüggésben. Ugyanis az indítvány e körben kizárólag a mérlegelés hibás voltára és az indokolás hiányosságára vonatkozó érveket tartalmaz.

[59] Az elsőfokú ítélet rendelkező része szerint a bíróság bűnösnek mondta ki a terheltet a Btk. 295. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő hatósági eljárásban elkövetett vesztegetés büntetében, és ezért vele szemben intézkedést alkalmazott. Az indokolás pedig erre vonatkozó tényállást, az azt alátámasztó bizonyítékok elfogadását indokoló mérlegelést, a terhelt bűnösségének megállapítását, valamint a cselekmény minősítésének, az intézkedés alkalmazásának és egyéb rendelkezéseinek a jogi indokolását tartalmazza.

[60] Így a rendelkező rész és az indokolás között nem csupán a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontjában előírt – ekként a felülvizsgálati eljáráshoz is szükséges – teljes mértékű ellentét nem feszül, de még annak kisebb foka sem állapítható meg, annak ellenére sem, hogy téves a bíróság jogi indokolása, és ezáltal a bűnösség kérdésében való döntése.

[61] A büntetőbíróság joghatóságának hiányára vonatkozó védői kifogás kapcsán a Kúria a következőkre mutat rá.

[62] A Be. 649. § (2) bekezdés a) pontja szerinti felülvizsgálati ok, ha a bíróság a határozatát joghatóság hiányában hozta meg.

[63] A Be. 9. § (1) bekezdése alapján a magyar büntető joghatóság alá tartozó ügyekben a büntetőeljárást a Be. szerint kell lefolytatni. A Btk. 3. § (1) bekezdés a) pontja kimondja, hogy a magyar büntető törvényt kell alkalmazni a belföldön elkövetett bűncselekményre.

[64] Jelen ügy tárgyát a Btk. 295. § (1) bekezdés szerinti vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntette képezte. Ezáltal fel sem merülhet, hogy ezen bűncselekmény elbírálása ne tartozott volna a magyar büntetőbíróság hatáskörébe.

[65] Ekként a Kúria a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Nyíregyházi Törvényszék 8.B.144/2021/38. számú ítéletét és a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.III.436/2022/9. számú végzését a Be. 662. § (2) bekezdés a) pontja alapján megváltoztatta, és a terheltet az ellene a Btk. 295. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntette miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel – bűncselekmény hiányában – felmentette.

[66] A felmentő rendelkezés folytán a terhelttel szemben vagyonek Kobzás alkalmazásának a Btk. 74. § (1) bekezdés f) pontjában írt törvényi előfeltételei nem állnak fenn.

[67] Ezért a Kúria rendelkezett a terhelttel szemben alkalmazott próbára bocsátás és a 15.000.000 forint vagyonek Kobzás mellőzéséről, valamint a Be. 856. § (3) bekezdése alapján a terhelt által megfizetett 15.000.000 forint vagyonek Kobzásnak, és a Be. 856. § (1) bekezdés c) pontja alapján 8.420 forint bűnügyi költségnek a befizetés napjától a visszatérítés időpontjáig számított mindenkor törvényes kamatával emelt visszatérítéséről.

IV.

[68] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[69] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételt elöterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt elöterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2024. július 9.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

BÉ